

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6606/15

לפני: כבוד השופט ס' גובראן
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג

העותרת: עורכי דין לקידום מינהל תקין

נ ג ד

המשיבים: 1. שר הפנים
2. משרד הפנים

עתירה למתן צו על-תנאי

בשם העותרת: עו"ד נדאל חאיק; עו"ד עאדל קחאז

בשם המשיבים: עו"ד ראובן אידלמן

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. עתירה למתן צו על-תנאי אשר יורה למשיבים 1-2 להפעיל את סמכותם הקבועה בסעיף 4 לחוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 110), תשס"ח-2007 (להלן: "תיקון 110"), ולקבוע חובת הקלטה בישיבות המועצות המקומיות והאזוריות על-ידי תיקון צו המועצות המקומיות (א), תשי"א-1950, וצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958, בהתאמה.

2. ביום 18.12.2007 התקבל תיקון 110, במסגרתו נחקק סעיף 248 לפקודת העיריות [נוסח חדש], אשר בו נקבע כי עירייה תקים ותפעיל אתר אינטרנט נגיש לציבור ללא תשלום, אשר בו יפורסמו, בין היתר, פרוטוקולים של ישיבות המועצה בדלתיים פתוחות, והקלטות או תמלילים של ישיבות כאמור. בד בבד תוקנה גם פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש], ונוסף לה סעיף 113, המורה כי הוראות סעיף 249

יחולו, בשינויים המחויבים, על מועצה מקומית. תיקון נוסף שנכלל במסגרת תיקון 110 הוא הוספת חובת הקלטה של ישיבות מועצת עיר, ובמקביל לכך נקבע כי שר הפנים יתקן את צו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950 וצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן: "הצווים"), כך שיכללו חובה דומה.

3. העותרת מבקשת כי המשיב 1 יממש את סמכותו לפי סעיף 4 לתיקון ויורה על תיקון הצווים, באופן שיחייב הקלטות של ישיבות המועצה, ביחס למועצות מקומיות ומועצות אזוריות. לטענתה, על אף פניותיה למשיבים לא נעשה הדבר, וזאת חרף העובדה כי עברו-חלפו להן 9 שנים תמימות מאז התיקון. כמו כן טענה העותרת כי על אף קיומם של סדר עדיפויות ציבורי ומגבלות זמן ומשאבים מצד המשיבים, אין בכך עילה מספקת להפרת דבר המחקק במשך תקופה כה ארוכה. עוד נטען, כי מדובר בתיקון חשוב אשר נועד להעלות על נס את העקרונות בדבר זכות הציבור לדעת וחופש המידע, ומתוך מגמה להבטיח ולהרחיב את המעורבות הציבורית בפעילותן של הרשויות המקומיות.

4. בתגובה מקדמית מיום 7.12.2015 הודיע ב"כ המדינה כי הגורם המוסמך שוקד על תיקון הצווים בהתאם לתיקון, וכי זה נמצא בשלבים מתקדמים. בהודעה מעדכנת מיום 15.2.2016, הודיע ב"כ המדינה, בשעה טובה, כי המשיב 1 חתם ביום 8.2.2016 על תיקון הצווים, וכי אלו ייכנסו לתוקף בתוך 30 יום ממועד פרסומם ברשומות.

5. למותר לציין, כי לעקרון הפומביות נודע מעמד מיוחד במקומותינו. השקיפות בהקשר הנדון היא מאבני היסוד להבטחת המשטר הדמוקרטי, ובבחינת תנאי בלעדיו אין לאמון הציבור במערכת השלטון בכלל, והשלטון המקומי בפרט. כפי שקבע בית משפט זה בעניין אחר:

"עקרון הפומביות הוא בעל מעמד-על במשפט ובמשטר הדמוקרטי בישראל. הוא נועד להבטיח זרימת מידע חופשית בעניינים שלציבור עניין בהם, ונותן ערובה חיונית ליכולתם של הפרט והכלל להשפיע על מהלכי השלטון. בלא מידע ונתונים, נשלל אמצעי ביקורת חיוני לבחינת תקינותם של מהלכי השלטון. הפומביות היא פן של חופש הביטוי, שעניינו, בין היתר, חופש לדעת, לקלוט, לשמוע, ולבקר. הפתיחות והשקיפות מאפשרות ביקורת, ובד בבד מגבירות את אמון הציבור ברשויות השלטון ובגופים המבקרים את פעולתו" (בג"ץ 1999/07 גלאון נ' וועדת הבדיקה הממשלתית לבדיקת אירועי המערכה בלבנון 2006, פ"ד סב(2) 123, 155 (2007); ראו שם, 136, וכן ע"מ 03/9135 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ פסקה 8 לפסק דינה של השופטת א' חיות

(19.1.06); בג"ץ 5133/06 התנועה לאיכות השלטון
בישראל נ' הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד
האוצר, פסקה 11 (9.2.2009).

6. תיקון הצווים, אשר נעשה במצוות תיקון 110, הוא אכן חשוב, מגביר את השקיפות ואת היכולת לבקר את הנעשה בישיבות המועצה המקומית והמועצה האזורית. יש אפוא לברך על כך שהסתיים הליך תיקון הצווים, גם אם הדבר נעשה באיחור.

7. לאור האמור לעיל, דומה כי העתירה מיצתה את עצמה בשלב זה ואנו מורים אפוא על מחיקתה.

ניתן היום, י"ב באדר א' התשע"ו (21.2.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט